

Laki varhaiskasvatuksen palvelusetelistä

Koulutuslautakunta 09.12.2025
847/03.00/2025

Tiivistelmä: Lautakunnalle saatetaan tiedoksi uusi varhaiskasvatuksen palvelusetelitoimintaa ohjaavan laki, joka tulee voimaan 1.1.2026. Uuden lain myötä palvelusetelin sääntökirja on päivitettävä kevään 2026 aikana.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

varhaiskasvatusjohtaja Tuulia Tamminen p. 02-4745312

Presidentti on 28.11.2025 vahvistanut varhaiskasvatuksen palvelusetelitoimintaa ohjaavan lain ([1048/2025](#)), joka tulee voimaan 1.1.2026. Varhaiskasvatuksen palveluseteleitä koskevan lainsäädännön uudistaminen on ollut yksi Orpon hallitusohjelman tavoitteista.

Varhaiskasvatuksen palveluseteli on saatettava palvelusetelin myöntäneen kunnan toimesta tämän lain mukaiseksi viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2026. Laki tulee korvaamaan tällä hetkellä voimassa olevan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009), jota on sovellettu myös varhaiskasvatuksen palveluseteliin.

Uuden varhaiskasvatuksen palvelusetelilain tarkoitus on palvelusetelin avulla lisätä perheen valinnan mahdollisuuksia lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseksi, parantaa varhaiskasvatuspalvelujen saatavuutta sekä edistää kunnan ja yksityisten palveluntuottajien yhteistyötä.

Kunnan tulee jatkossakin hyväksyä ne yksityiset palveluntuottajat ja niiden toimipaikat, joiden palvelujen maksamiseen palvelunkäyttäjä voi käyttää kunnan myöntämää palveluseteliä. Tiedot hyväksytyistä palveluntuottajista ja niiden toimipaikoista sekä niiden tuottamien palvelujen hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla yleisessä tietoverkossa verkkosivustolla ja tarvittaessa muulla soveltuvalla tavalla.

Kunta voi hyväksyä vain sellaisen palveluntuottajan:

- 1) joka täyttää yksityiselle varhaiskasvatukselle varhaiskasvatuslain säädetyt vaatimukset
- 2) jonka tuottama varhaiskasvatus vastaa sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta
- 3) jolla on vastuuvakuutus
- 4) joka täyttää kunnan erikseen asettamat palvelunkäyttäjien tarpeisiin, palvelujen määrään tai laatuun tai kunnan olosuhteisiin liittyvät taikka muut vastaavat vaatimukset.

Huomioitavaa laissa on myös se, että

- palvelunkäyttäjällä on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan on järjestettävä varhaiskasvatuspaikka kunnallisessa toiminnassa.
- palvelusetelin saanut palvelunkäyttäjä tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen varhaiskasvatuksen antamisesta ja tähän sopimukseen noudatetaan kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännöksiä ja oikeusperiaatteita.
- kunnan tulee määrittää palvelusetelin arvo niin, että se on palvelunkäyttäjän kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon lapsen ikä ja varhaiskasvatusaika, lapsen tuen tarve, kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan toiminnan tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä palvelunkäyttäjän maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus
- palvelusetelin arvon kohtuullisuus on tarkistettava säännöllisesti.
- kielletään perimästä palvelunkäyttäjältä muita varhaiskasvatusmaksuja kunnan myöntämän palvelusetelin arvon ja omavastuuosuuden lisäksi.

Lain valmisteluaineistosta, hallituksen esityksestä [HE 54/2025](#), on luettavissa yksityiskohtaisempia säännöskohtaisista perusteita.

Paimion varhaiskasvatuspalvelut päivittävät palvelusetelisääntökirjaa uuden lain vaatimusten mukaisiksi yhteistyössä paikallisten palveluntuottajien kanssa. Palvelusetelisääntökirjan päivitys tulee koulutuslautakuntaan käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi kevään 2026 aikana. Kevään aikana koulutuslautakunnan käsiteltäväksi tulee myös esitys palvelusetelin arvon indeksikorotuksesta.

Esittelijä:

Sivistysjohtaja Lumiainen Jyrki

Päätösehdotus:

Koulutuslautakunta päättää merkitä varhaiskasvatuksen palvelusetelilain tiedoksi ja käy nykyisen palvelusetelisääntökirjan päivittämisen valmistelua ohjaavan keskustelun. Sääntökirjan muutokset esitetään koulutuslautakunnalle hyväksyttäväksi kevään 2026 aikana.

Päätös: